

BIBLIOTEKA
SHTETIT

834-32
T.65

Shfaqet
Tigani

MJEGULLA
E ÇARE

Tregime

891.983-32

T 65

SHEFQET TIGANI

S

MJEGULLA E ÇARË

Tregime

56323

3079.

SHTËPIA BOTUESE «NAIM FRASHËRI»

FËMIJA E UZINËS

Ai po rendte për të kërkuar taksì. Ishte shumë vonë dhe rrugët ishin pothuaj të qeta. Vetëm hapat e ndonjë polici të vetmuar dëgjoheshin tek-tuk. Ai vraponte për në vendin e taksive.

— Vëlla... shpejt... gruaja — tha me një frymë.

— Hyrë njëherë, pa e shohim pastaj... — foli i përgjumur shoferi. — Ku të të shpie?

Ai i dha adresën duke ju marrë fryma.

— Është fëmija e parë... E kanë zënë të prerat... shpejt... në maternitet!

Llambat neon dhe apartamentet e përgjumura, me ndonjë dritë të ndezur tek-tuk mbeteshin nga pas.

— Çfarë do të të lindë?

— Fëmijë.

Shoferi qeshi.

* * *

Punonin të dy në një kantier. Ndërtohej një uzinë për llamba elektrike. Ai ishte vinqier, kurse ajo punëtore. Ata erdhën kur objekti sapo kishte fi-

lluar të hidhte shtat. Ai me vinçin dhe ajo me brigadën e muratorëve.

Ishte i ashpër, i vrazhdë dhe thërriste fort. Ajo në fillim e mori zët.

— Ej, Luli! — i bërtiste ai — Shokët janë pa llaç... luaj duart!

— Dëgjo... — thërriste Luli nga poshtë duke vënë duart buri. — M'u bëre si burri i nënës. Dy duar kam të shkretat...

— Shpejt... lëri llafet!

Ai donte që vinçi të mos rrinte kurrë pa punë. Po pse ishte vinçi në fund të fundit? Për të çuar lart materiale për ustallarët. Po kur ustallarët nuk kanë, bie fjala, tulla, llaç a beton, përse të rrijë ai kot pa punë?! Dhe ai thërriste me gjithë grykën. Pa ç'ka se Luli poshtë zemërohej.

— Punë e madhe!... Ka ardhur për të punuar? Duhet t'i luaj duart... Sytë i ka të bukur qenja...

Luli të binte në sy që nga flokët e lidhur bishtkali, pantallonat e ngjitura pas kofshëve, sytë e zez dhe vetullat e lëpira, deri tek buzët e fryra e të bukura.

Vajza punonte me inat ndërsa mbushte kovën me llaç. I vinte parangon dhe, kur vonohej që ta ngrinte, bërtiste ajo pastaj.

— Ore Rakip... ngrije... muhabet bën? — Ai qeshte.

Një herë, kur Luli mbushi kovën me tulla dhe po priste që të ngjiteshin lart, Rakipi i thirri:

— Luli... hip edhe ti... është bukur... Të duket sikur fluturon,

Ajo ndjeu gudulisje në gji. I erdhi mirë. Megjithatë i thirri:

— Ore... Rakip! Shiko se e ke zgjatur shumë gjuhën!

— E shkurtoj sa të duash. Po deshe e zë me buzë... ja... dhe e kyç fare.

Asaj i erdhi keq që i foli ashtu.

Të ngjitej lart dhe ajo? Të ulej në kovën e vinçit që ngrihej sikur fluturonte? Pastaj, të shkonte në kafazin e tij dhe t'i mbështeste kokën në gjoks? Sa herë në gjumin e saj rinor kishte ëndërruar ta mbështeste kokën në gjoksin e tij. Kur zgjohej, ndjente keqardhje dhe trishtim. Në punë ishte e gëzuar, dëgjonte zërin e tij, të qeshurën e tij.

Pastaj erdhi ajo që pritej.

Një natë kishin mbrëmje vallëzimi. Ata kërcyen shumë herë bashkë. Një herë e merrte ajo dhe dy herë e merrte ai. Atë natë Luli e ndjeu veten të lumtur. Rakipi skuqej dhe e ledhatonte kur fijet e flokëve të saj i çiknin ballin. Luli mezi e mposhte tundimin për të mbështetur kokën në gjoksin e tij. Fluturonin në krahët e njëri-tjetrit duke qeshur e duke bërë qyfyre. Në fund ai i kërkoi ta përcillte deri në shtëpi dhe Luli nuk kundërshtoi. Ecnin në një rrugicë të errët, ku s'dëgjohej këmbë njeriu. Ai i hodhi dorën në qafë. Luli u mundua t'ja hiqte. Ai e la krahun atje ku ishte dhe ajo s'u ndie më.

— Luli... të dua për grua. — i tha ai. Ajo heshti. Gjoksi i saj nuk heshte. Ai i shtrëngoi fort supet.

— Luli... — të të puth një çikë?

— Mos e tepro... i tha ajo. Sytë e saj dukeshin të butë e të dashuruar.

— Një çikë!

Ai e puthi. Ajo ndjeu dridhje, ngrohtësi, dridhje,

Shokët kishin qejf të kërcenin me Lulin, kurse shoqet me atë, Rakipin dhëndërr. Filloi të endej midis vallëzuesve ajo kapelja e Shefikut, që vente kokë më kokë, dhe çiftet ndërroreshin me radhë.

Ndonjë skeptik pinte dhe vështronte me keqardhje çiftin duke menduar:

«Ike, Rakip... vate djalëria... Papo do të të pllakosin hallet familjare, pastaj...»

Shokët qeshnin dhe vallëzonin, hidhnin thumba, bënin qyfyre. Natën vonë u larguan duke uruar.

Çifti shkoi të flerë.

Atë natë ata biseduan edhe për fëmijën e tyre të parë.

* * *

— Luli, të kam sjellë portokalle. I kam lënë poshtë te portieri.

— Mirë.

— Çfarë do të të sjellë Rakipi ty?

— Çfarë të duash ti.

Luli kishte dalë në dritare me ata flokët e lëshuar mbi vesh. Ai qëndronte poshtë në rrugë dhe s'ngopej duke e vështruar. Në kuadratin e dritares i dukej si një pikturë e bukur dhe e qartë.

— Luli, si është çupa?

— Si kukull. — Fytyra i shkëlqente nga lumturia.

Rakipi e vështronte i malluar. Mallëkoi maternitetin, që s'kishte një dhomë takimi, por e kishte detyruar të qëndronte e të thërriste nga rruga, ku e dëgjonin të gjithë. Donte t'i thoshte se e kishte marrë malli shumë, se donte të shikonte çupën...
1

po si dreqin, kur në rrugë kalojnë kaq shumë njerëz dhe automjete!

— Luli, nëna u mërzit që s'bëre djalë.

— S'ka gjë.

— Shokët dhe shoqet do të vijnë mbasdite.

— Mirë.

— Po iki, Luli.

— Mirë.

— Të të sjell ndonjë gjë për të ngrënë?

— Mirë.

* * *

Ajo vazhdonte të rrinte në dritare.

«Po ikën. Sa i mirë është. Ashtu i vrazhdë, i singertë dhe i dashur. Babai i çupës! Sa i paarritshëm më duket, kur është lart në kafazin e vinçit. Duket i vogël, dhe atje brenda i shquhet vetëm koka e tij e qeshur. Mbi vinç ai bëhet i fortë, me krahe të hekurt, që ngrenë peshë tonelata materiale dhe i çojnë në lartësi. Rakipi im! Ai që po zhduket në rrugë në morinë e njerëzve dhe automjeteve. Babai i çupës!

Më kujtohet ajo ditë kur u bë inaugurimi i uzinës. Unë doja që ta shikonte nga kafazi i vinçit, kurse ai erdhi i thjeshtë, me atë hapin e rëndë dhe të çrregullt, me një tufë lule në dorë. U pre shiriti dhe vizitorët hynë nëpër reparte. Ai erdhi në laborator.

«Gëzuar uzinën e re!» më tha.

«Gëzuar!» i thashë.

«Të na bësh një fëmijë të fortë» më tha.

«Do ta bëj» i thashë.

Më dhuroi lulet dhe unë i vura në vazo.

«Ti, s'deshe të rrije në uzinë» më tha.

«Desha të shkoja me brigadën time» i thashë.

«Është bukur të prodhosh në një uzinë, të cilën e ke ndërtuar vetë.»

Po të ishim vetëm në laborator do ta kisha puthur.

«Më në fund qëndrova, mbarova dhe kursin. Megjithatë do të doja të punonim bashkë në objekte të tjera» thashë.

Buzëqeshi. Ai me gjithë mend është i mirë...»

Ajo qëndronte ende në dritare. Vështronte një brez deti në horizont, çatit e shtëpive, oxhaqet e uzinës së saj. Përfytyronte shoqet duke punuar.

Kishte lindur fëmijën e parë. Po ta llogarisje që nga inaugurimi, kishte lindur fëmijën e parë në uzinë. Ajo e përfytyronte uzinën si frymor që ka jetën e vet. Hidhet fara (lind mendimi në kokën e njerëzve), fillon projektimi, hapen themelet, ngrihen muret. Njerëz që punojnë, djersijnë, dashurojnë, pjellin fëmijë. Merr formë objekti, futen maqineritë dhe lulëzon fruti i të gjithave, prodhimi. Bashkë me prodhimin lindin fëmijët e parë e kështu uzina krijon traditën e saj. Ajo kishte lindur fëmijën e parë pas inaugurimit.

Filloi të ëndërronte. Në përfytyrimin e saj gazetarë energjikë dhe fjalëshumë, me blloqe në duar.

«Ju jeni... Muratore. Shumë mirë... Pastaj kaluat në uzinë... Laborante... Lindët...»

Shokë nga radio Tirana me manjetofonë në duar.

— Të dashur dëgjonjës... po ju njohim me shoqen... që lindi...

— Kujdes, shoqe, buzëqesh pak... Duhet ta shikosh më me dhemshuri e dashuri fëmijën... ajo është fëmijë e madhe, fëmijë uzine... Kujdes kamera! Mund të dilte në pëlhurën e bardhë të kinemasë dhe Rakipi të bënte shaka me të:

«Pa, pa, pa, yll kinemaje nuk të dija!

Në mendje ajo ja kishte vënë emrin vajzës Drita.

Përsëri ai brez deti, ato çati shtëpish dhe poshtë njerëz që u thërrisnin të afërmve dritareve.

Në një çast u skuq dhe i erdhi turp që kishte në vete përfytyrime të tilla.

Mbylli dritaren.

* * *

Në pasdite erdhën shokët dhe shoqet. Ata ishin shumë. Qëndronin poshtë në rrugë. Bisedonin me zë të lartë dhe i hidhnin thumba njëri-tjetrit. Ajo i vështronte e ngazëllyer. U thërriste me emra, u thoshte që ishte mirë dhe që çupën e kishte si top. Njëri nga ata i tregoi Rakipin dhe i thirri, se e kishte marrë edhe atë me vete.

— Shumë mirë bëtë — tha Luli — po të na urdhëroni dhe në shtëpi, kur të dal këndeje.

Ata i premtuan se do t'i shkonin të gjithë në shtëpi.

Edhe kur u larguan, në mend i mbetën ato koka të qeshura e të sinqerta.

Harroi të mbyllte dritaren.

YJET

— A të kujtohet? Ne atëhere u ngjitëm në tarracën e shkollës për të vështruar yjet me teleskop. Ti qeshje. I luteshe profesorit të vështroje i pari. Mbylle njërin sy, dhe tjetrin e mbështete mbi gypin e teleskopit. Sa çudi! Ti s'kishte parë ndonjëherë. Një sfond i errët, me yje që feksnin si xixëllonja. Jupiteri duke notuar në një det mjegulle. Disa njolla të zeza. Yjet... Ti qeshje, qeshje e s'doje të largoheshe nga teleskopi.

«Ilir, të shohin dhe të tjerët,» — të tha profesori. Ti e lirove teleskopin më tepër nga bindja se sa nga dëshira.

Sonte yjet janë të ftohta. Ato të duken të çuditshme. Ti ecën me çizme të llangosura nga balta. Nganjëherë ngre kokën. Jupiteri të vështron në mënyrë të dyshimtë. Ti buzëqesh. Nganjëherë vrëjtsh. Puceta plot ujë. Ai derdhet arave duke gurgulluar. Saraçineskat nxijnë e të duken të përbindshme. Ti i shikon dhe vrëjtsh. E ujët duhet të kalojë në tubacion.

— Si t'ja bëj?

Tani ti zhvishesh dhe lëshohesh në atë pucetë.